

DANH NHÂN NƯỚC VIỆT

PHẠM NGŨ LÃO

(1255 –1320)

Phạm Ngũ Lão người làng Phù Ủng, tỉnh Hải Dương, là người có sức khỏe lạ thường, và học rất giỏi. Thuở nhỏ nhà nghèo, gia đình ông vừa làm ruộng vừa làm nghề đan lát.

Một hôm, Phạm Ngũ Lão ngồi bên vệ đường vót tre đan sọt, chợt Hưng Đạo Vương kéo quân ngang qua. Toán quân đi trước thấy Phạm Ngũ Lão ngồi bên đường mãi mê đan sọt như không nghe thấy gì. Quân lính cầm ngọn giáo đâm vào đùi ông đến chảy máu, ông vẫn không động đậy. Hưng Đạo Vương tới nơi thấy thế, lấy làm lạ, nên cho gọi ông đến hỏi. Bấy giờ Phạm Ngũ Lão mới biết là có quan quân đi tới, và ông nhận ra đùi mình bị quân lính đâm chảy máu. Hưng Đạo Vương hỏi rằng:

–“Tráng sĩ ở phương nào? Sao thấy ta đi qua mà không tránh?”

Phạm Ngũ Lão trả lời:

–“Thưa ngài: Tôi đang mãi nghĩ một việc nên không biết là ngài và quan quân đi qua. Xin ngài tha tội cho.”

Hưng Đạo Vương hỏi về sự học hành, thì thấy Phạm Ngũ Lão ứng đáp trôi chảy. Hưng Đạo Vương sai người tùy tùng băng bó vết thương cho Phạm Ngũ Lão rồi mời về triều, yết kiến vua Trần Nhân Tông.

Vua gặp được người tài giỏi nên rất mừng, cho theo Hưng Đạo Vương đi đánh giặc Mông Cổ. Từ đó ông xông pha chiến trận lập được nhiều chiến công như: trận Chương Dương, Hàm Tử, Vạn Kiếp, đuổi quân địch ở ải Nội Bàng... Về sau nhiều lần ông mang quân đi đánh Chiêm Thành, và lập được nhiều chiến công.

Phạm Ngũ Lão là một vị tướng tài, đã suốt đời tận tụy với đất nước, và lập được nhiều chiến công hiển hách chống ngoại xâm. Nên khi mất, ông được triều đình phong làm Thượng Đẳng Phúc Thần. Dân làng Phù Ủng nhớ ơn và lập miếu thờ ngay trên nền nhà cũ của ông.